

Fővárosi Ítéltábla

9.Pf.20.688/2022/6.

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Gyuris Orsolya ügyvéd (felperes jogi képviselőjének címe) által képviselt **felperes** (felperes címe) felperesnek – a dr. Pálházi Tamás ügyvéd (alperes jogi képviselőjének címe.) által képviselt **alperes1** (alperes címe) alperes ellen **személyiségi jog megsértése** miatt indult perében a Budapest Környéki Törvényszék 2022. július 7. napján meghozott 27.P.20.463/2021/8. számú ítélete ellen a felperes 10. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy e határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül fizessen meg az államnak 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes 2018. november 21. napján azon valótlan állításaival, miszerint „Különb is ti svindliztek a pénzekkel!” és „Hát az önkormányzati pénzeket átmosod a kereésztnévnak a régióba!” megsértette a felperes jóhírnévhez való személyiségi jogát. Kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alperest a jogsértés abbahagyására, és tiltsa el a további jogsértéstől, valamint kötelezze megfelelő elégtétel adására is akként, hogy az alperes magánlevélben fejezze ki a sajnálkozását a felperes felé, és ennek biztosítson saját költségén megfelelő nyilvánosságot azzal, hogy levelét és a jogerős ítélet rendelkező részét juttassa el helységi Község Önkormányzatához, az helységi Sz. Nemzetiségi Önkormányzathoz és az Országos Sz. Önkormányzathoz. Emellett kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 350.000 forint

sérelemdíj és a perköltség megfizetésére is. A keresettel érvényesíteni kívánt jogként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. § (1)-(2) bekezdését, 2:43. § d) pontját, 2:45. § (2) bekezdését, 2:51. § (1) bekezdés a)-c) pontját és 2:52. § (1) bekezdését jelölte meg.

[2] Az érvényesített jog alapjául szolgáló tények körében előadta, hogy 2019-ig vezetője volt a együttesnek, valamint 2019. októberéig betöltötte a Sz. Nemzetiségi Önkormányzat elnöki tisztségét is. Állította, hogy az alperes 2018. november 21. napján az együttes táncpróbájakor a sérelmezett kijelentéseket tette a vele, valamint névval folytatott beszélgetés során.

[3] Jogállítása szerint az alperes valótlan tényállításával megsértette a jóhírnévhez való személyiségi jogát. A kifogásolt közlések nem tekinthetők véleménynek, mert azok nem az alperes szubjektív értékítéletét, személyes álláspontját tükrözik, hanem konkrét történéseket nevesítenek. Az alperes kijelentéseivel egyértelműen arra utalt, hogy a felperes elsikkasztja az együttes működéséhez folyósított önkormányzati és állami pénzeket, konkrét bűncselekmény elkövetésével vádolta meg, holott soha nem folyt ellene büntetőeljárás és jogerősen nem ítélték el. Az alperes az „átmosod” állítással önkormányzati pénzek elsikkasztásával, míg a „svindlizik” kifejezéssel csalással gyanúsította meg valótlanul. Az alperes kijelentései valótlanok és indokolatlanul bántók voltak.

[4] A sérelemdíj mértéke körében állította, hogy élete teljesen megváltozott, el kellett hagynia a táncegyüttest, önkormányzati munkája ellehetetlenült, és el kell viselnie, hogy tolvajnak nevezik.

[5] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

[6] Állította, hogy jogsértés nem történt, ugyanis a felperes által sérelmezett közlések nem hangzottak el. A beszélgetés keretében a táncegyüttes 20. jubileumi műsorának megvalósításáról és finanszírozásáról volt szó, valamint arról, hogy semmi nyoma nem volt annak, hogy az alperes által névnek átutalt 300.000 forintot a táncegyüttesre fordították. Ugyanakkor még ha a közlések elhangzottak volna is, akkor sem hagyható figyelmen kívül, hogy a felperes a nemzetiségi önkormányzat elnökeként közéleti szereplő volt, és a beszélgetésre e minőségében került sor, mivel az a jubileumi műsor nemzetiségi önkormányzat általi finanszírozásáról folyt. A felperesnek ezért a Ptk. 2:44. § (1) bekezdése alapján tűrnie kell az állítása szerint elhangzott közléseket. Vitatta azt is, hogy a beszélgetés alkalmával 25 fő volt jelen, a beszélgetést a feleken és név kívül más nem hallhatta.

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 50.000 forint ügyvédi munkadíjból álló perköltséget. Kötelezte továbbá a felperest, hogy külön felhívásra az államnak fizessen meg 36.000 forint kereseti illetéket.

[8] Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy mind a sérelemdíj iránti igény teljesítéséhez, mind a személyiségi jogsértés objektív jogkövetkezményeinek alkalmazásához elengedhetetlenül szükséges a jogsértés tényének, azaz annak bizonyítása, hogy a személyiségi jogot sértő közlések az alperes részéről elhangzottak, mely a felperest terhelte. Megállapította, a felek között az nem volt vitás, hogy 2018. november 21. napján köztük nézeteltérés alakult ki, melynek során a felek összekülönböztek. Az elsőfokú bíróság szerint azonban a felperes személyes nyilatkozata, illetve a tanúvallomások alapján nem nyert egyértelműen bizonyítást, hogy az alperes a felperes által állított közléseket tette. A tanúk

közül név megerősítette a felperes állítását, miszerint a kifogásolt közléseket az alperes megtette, azonban a helyszínen tartózkodó név1 azokat nem hallotta. Az elsőfokú bíróság név tanúvallomását ugyanakkor nem ítélte olyan súlyú bizonyítéknak, amely önmagában alátámasztaná a kifogásolt közlések elhangzását. E körben értékelte azt is, hogy a közlések tekintetében a tanú is érintett volt, azok rá is utalást tartalmaztak. Megállapította továbbá, hogy név2 és név4 tanúk a kifogásolt közlések elhangzásáról közvetlen tudomással nem bírhatnak, mivel nem voltak jelen. név4 tanú a felperes pénzkezelésével kapcsolatos kritikát nem tapasztalt, míg név1 és név2 másoktól, tehát közvetve hallottak arról, hogy az alperes a pénzt nem az együttesre, hanem másra költi, illetve nem jól kezeli a pénzügyeket. E hallomások nem alkalmasak annak bizonyítására, hogy az állított közlések szó szerint elhangoztak, sőt, még azt sem bizonyítják, hogy az alperes kifogásolta a felperes tevékenységét, mivel a tanúk tudomása közvetett értesüléseken alapult. Hangsúlyozta, a további tanúvallomások alapján sem állapítható meg, hogy a sérelmezett kijelentéseket az alperes megtette, mivel a vitakor jelenlévő név3 és név5 tanú sem hallotta a felek beszélgetését. Mindebből az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a személyiségi jogsértés előfeltételét képező jogsértő magatartás megtörténtét a felperes nem tudta sikerrel bizonyítani, a felperesi előadás és név tanúvallomása alapján az elsőfokú bíróság nem látta bizonyítottnak, hogy a sérelmezett kijelentéseket az alperes 2018. november 21. napján megtette.

[9] Ezen túl az elsőfokú bíróság kiemelte azt is, hogy a sérelmezett kijelentések a felperes által ellátott önkormányzati tisztség gyakorlására irányuló kritikának, bírálatnak tekinthetők, azokból bűncselekmény elkövetésére utaló következtetés nem vonható le. A kijelentések egyértelműen értékelésnek, véleménynek minősülnek, amelyek nem lépik túl közszereplők kapcsán tágabb véleménynyilvánítás kereteit. Rámutatott, az újabb bírói gyakorlat is túllépett azon a korábbi elven, hogy a bűncselekménnyel vádolás automatikusan jóhírnevet sértene. A közéleti viták esetében jogsértés kizárólag valótlan és sértő tényállítások esetén állapítható meg, vagy ha a kifejtett vélemény az adott témától független öncélú gyalázkodást fejez ki.

[10] Hangsúlyozta továbbá, a peresített kijelentések tekintetében a felperest mint közszereplőt fokozott tűrési kötelezettség terhelte. A Kúria Pfv.20.303/2018/6. számú döntésére hivatkozva rögzítette, a közszereplői minőség nem kapcsolódik feltétlenül hivatalos tisztséghez, sokkal inkább ahhoz, hogy valaki részt vesz-e a közügyek vitélében, a közvélemény alakításában. A felperes mint a Sz. Nemzetiségi Önkormányzat elnöke és a tánccsoport vezetője részt vesz a közügyek vitélében, így közszereplőnek minősül. A per adatai alapján megállapította, hogy a felek beszélgetése során szóba kerültek a táncegyüttes működését érintő felvetések, valamint a köztük korábban lezajlott pénzmozgásokkal kapcsolatos kérdések. Kiemelte, alaptalanul érvelt a felperes azzal, hogy a nemzetiségi önkormányzatban betöltött tisztsége nem bír relevanciával. A felperes a Sz. Nemzetiségi Önkormányzat elnöke és a tánccsoport vezetője is volt, ezért számíthatnia kellett arra, hogy az ezzel kapcsolatos tevékenységét bárhol, bármikor kritika érheti, arra irányuló kérdéseket kaphat, az általa vezetett intézmény működésének szabályszerűségét kifogásolják. Ezt a bírálatot, kritikát, esetleges elmarasztaló véleményt a felperes az önkéntes, aktív szerepvállalására tekintettel fokozottabban köteles tűrni. Ezért az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az alperes a kijelentéseit a felperes közügyeket érintő tevékenységével kapcsolatban tette, a nyilatkozatokban megnyilvánuló vélemény, következtetés – annak helyes, vagy helytelen voltától függetlenül – a véleménynyilvánítás magasabb szintű szabadságát élvezzi.

[11] A felperest ért hátrányok tekintetében pedig arra a következtetésre jutott, hogy a felperes maga is csak valószínűsítette, hogy a kifogásolt alperesi kijelentések következtében

indultak el a személyét érintő negatív pletykák, annak forrását a tanúk sem tudták megjelölni. Kizárólag név nyilatkozott akként, hogy hallotta a kifogásolt kijelentéseket, így ha azok valóban elhangzottak, arra csak nagyon szűk körben, két ember előtt került sor. A kifogásolt közlések által okozott esetleges sérelmet a felperes súlyosbította azáltal, hogy annak megtörténtéről másoknak beszámolt. Azt pedig a tanúvallomások nem támasztották alá kétséget kizáróan, hogy a pletykát az alperes terjesztette, ezért az elsőfokú bíróság semmilyen konkrét összefüggést nem látott bizonyítottan sem a kijelentések, sem az alperes egyéb magatartása és a felperest ért negatív megítélés között.

[12] Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította, mert a rendelkezésre álló adatok alapján az alperesi jogsértés ténye nem bizonyított. Ennek hiányában pedig nincs lehetőség arra, hogy a bíróság az alperest kötelezze a személyhez fűződő jogok megsértése esetén alkalmazható jogkövetkezmények viselésére.

[13] A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és keresete teljesítését, valamint az alperes első- és másodfokú perköltségben marasztalását kérte.

[14] Fellebbezése indokolásában előadta, az elsőfokú bíróság helytelenül állapította meg ítéletében, hogy nem tudta sikerrel bizonyítani a kijelentések elhangzását. A helységi Rendőrkapitányság bü. számú határozatában tényállási elemként rögzítette, hogy a felek közötti beszélgetés során elhangzott az alperestől, miszerint „Különb is ti svindliztek a pénzekkel!”. Ez az okirat közokiratnak minősül a Pp. 323. § (1) bekezdése értelmében, ezért teljes bizonyító erővel bizonyítja a benne foglalt tények valóságát. Hivatkozott arra is, hogy név tanú határozottan alátámasztotta az általa előadottakat. Az elsőfokú bíróság nem fejtette ki, hogy a tanúvallomást miért tartotta megkérdőjelezhető tartalmúnak. A hatályos polgári perrendtartás az egy tanú nem tanú elvét már nem osztja. Azzal is érvelt, hogy név tanúvallomásaival ellentétben az alperes semmilyen módon nem bizonyította, hogy a beszélgetés során mi hangzott el. Az ítélet 9. oldalának utolsó bekezdésében foglaltakat csak az alperes állította, azt név vallomása sem támasztotta alá, az elsőfokú ítélet mégis az alperesi előadást rögzítette tényállásként a beszélgetés tartalma tekintetében. Hangsúlyozta, önmagában abból, hogy a tanú nem hall egy beszélgetést, még nem következik, hogy az nem is történt meg. Egyetlen tanú sem állította, hogy a kijelentések nem hangzottak el. Az elsőfokú bíróságnak név5 tanú tekintetében semmilyen aggálya nem merült fel, holott még arra sem tudott nyilatkozni, hogy a kérdéses időszakban önkormányzati képviselő volt-e, vagy sem. Ezért bármilyen tényállási elemet az ő vallomása alapján nem lehet megállapítani. név3 és név1 pedig a beszélgetésből semmit nem hallott, ezért annak tartalmára sem tudott nyilatkozni, amiből szintén nem következik, hogy az nem is történt meg. Hivatkozott arra is, valamennyi tanú és a felek is azt állították, hogy a táncosok jöttek-mentek, tehát ez nem egy privát beszélgetés volt, amiből az következik, hogy az alperes kijelentéseit potenciálisan akár többen is hallhatták.

[15] Az elsőfokú eljárásban előadottakat fenntartva kiemelte, az alperes nem negatív kritikát fogalmazott meg, hanem valótlán tényeket állított, melyek a jóhírnevét sértették. Az alperes egyszer sem állította, hogy pusztán véleményt nyilvánított, hanem maga mondta el, hogy valójában egy konkrét pénzösszeg kapcsán kérte számon a felperest, tehát saját elmondása szerint sem általánosságban tartotta a felperes pénzkezelését aggályosnak. Ezért nem értékítéletet mondott, hanem egy konkrét tranzakció tekintetében utalt arra, hogy a felperes és név elsikkasztják a nemzetiségi önkormányzat és a táncgyűttes pénzt.

[16] Előadta, a tanúk közül többen is elmondták, hogy a sérelmezett alperesi kijelentéseket követően a faluban, illetve a nemzetiségi közösségben negatív hangvételű

pletykák kezdtek el keringeni róla. Ha az elsőfokú ítéletben foglaltaknak megfelelően a rosszindulatú pletykákat valóban ő terjesztette volna el, akkor azok nem rá, hanem az alperesre nézve lennének negatívak. Hangsúlyozta, mindvégig azt hangoztatta, hogy az alperes igaztalanul vádolta meg pénzügyi svindlivel. Kiemelte, ha az alperes részéről elhangzottak a sérelmezett kijelentések, és azokat rajta kívül más is hallotta, majd azok tartalmával összhangban negatív pletykák kezdenek el keringeni a közösségben róla, úgy az okozati összefüggés mindenképpen fennáll.

[17] Közzsereplői mivoltát fellebbezésében már nem vitatta, azonban hangsúlyozta, az alperes nem véleményt fogalmazott meg, hanem valótlan tényeket állított, melyek hangoztatását még közzsereplőként sem kell eltérnie.

[18] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

[19] Előadta, az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás és a körülmények mérlegelése alapján helyes döntést hozott, a megállapított tényállás és jogi okfejtés is helytálló.

[20] A fellebbezés nem alapos.

[21] A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és keresete teljesítését kérte, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 358. § (5) bekezdése értelmében jogerőre emelkedett rendelkezése, így azt a másodfokú bíróság egészében bírálta felül a Pp. 370. § (1) bekezdése és 371. § (1) bekezdés b) pontja szerinti fellebbezési korlátok közt, a fellebbezésben írt indokok alapján.

[22] A felperes fellebbezését alapvetően arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok téves értékelésével jutott arra a következtetésre, hogy a jogsértés megtörténtét nem bizonyította.

[23] Mindenekelőtt kiemeli az ítéltábla, hogy a felperes által állított alperesi személyiségi jogot sértő magatartás az volt, hogy az alperes az állított közléseket tette. Ez az a felperesi tényállítás, melyet a felperesnek a Pp. 265. § (1) bekezdése szerint bizonyítania kellett volna. Ezért a fellebbezésben foglaltakkal szemben nem az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a felek beszélgetése során mi hangzott el, hanem éppen ellenkezőleg: a felperesnek kellett azt a tényt bizonyítania, hogy az alperes a személyiségi jogsértés alapjául szolgáló, felperes által állított közléseket tette, és a bizonyítás sikertelenségének következményeit is a felperesnek kellett viselnie. A felperes pedig e tényt – az alperesi tagadással szemben – nem bizonyította.

[24] Tévesen hivatkozott ugyanis a felperes fellebbezésében arra, hogy a helységi Rendőrkapitányság határozata a benne foglalt tények valóságát – így a kijelentések elhangzását – teljes bizonyító erővel bizonyítja. A rendőrkapitányság határozata ugyanis nem ténytanúsító okirat, ezért ahhoz nem fűződik a Pp. 323. § (3) bekezdés b) pontja szerinti joghatás. A határozat a Pp. 323. § (3) bekezdés a) pontja alapján csak és kizárólag azt bizonyítja, hogy annak kiállítója a határozatot a benne foglalt tartalommal meghozta. Ebből következően pedig az okirat nem alkalmas annak a ténynek a bizonyítására, hogy a per tárgyát képező közléseket az alperes a felperes által előadottak szerint megtette. Csupán megjegyzi az ítéltábla, a határozat az elhangzott kijelentések tekintetében egyébként is csak a büntetőeljárásban a felperes és név által előadottakat rögzítette.

[25] Helyesen értékelte az elsőfokú bíróság név tanúvallomását is. Kiemeli az ítéltábla, a fellebbezésben foglaltakkal szemben az elsőfokú bíróság a tanú vallomását nem kizárólag azért nem fogadta el, mert egyedülként nyilatkozott a felek közötti beszélgetés tartalmáról, hanem azért, mert a tanút nem tekintette teljes mértékben érdektelennek, és ennek indokát is adta. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg ugyanis, hogy a kifogásolt közlések tekintetében a tanú is érintett volt, és ebből helyesen következtetett arra, hogy tanúvallomása önmagában nem alkalmas a jogsértés megtörténtének bizonyítására. Ki kell emelni azt is, a tanú szó szerint idézte a felperes által sérelmezett közléseket, míg a beszélgetésből a felperes által elmondottakra egyáltalán nem emlékezett (27.P.20.463/2021/7. számú jegyzőkönyv 2-3. oldal). A meghallgatott további tanúk pedig vagy nem voltak jelen a beszélgetéskor, vagy nem hallották az ott elhangzottakat, ezért tanúvallomásuk szintén nem volt alkalmas a kijelentések megtételének bizonyítására. Ismételten hangsúlyozza az ítéltábla, a felperesnek azt kellett a perben bizonyítania, hogy az alperes az állított közléseket megtette, nem pedig azt, hogy annak megtörténte – az azt cáfoló tanúvallomás hiányában – nem zárható ki. név5 tanúvallomása alapján pedig az elsőfokú bíróság nem állapított meg semmilyen tényállást, míg az elsőfokú ítélet 9. oldal utolsó bekezdésében a beszélgetés tartalmaként rögzítettek a felperes nyilatkozata is alátámasztotta (27.P.20.463/2021/5. számú jegyzőkönyv 5. oldal), ezért az ezzel kapcsolatos fellebbezési érvelés is alaptalan volt.

[26] Mindebből következően az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat a Pp. 279. § (1) bekezdése szerint helyesen értékelte, és ebből okszerűen következtetett arra, hogy a felperes az állított személyiségi jogot sértő magatartást nem bizonyította. Személyiségi jogsértés hiányában pedig annak a Ptk. 2:51. §-ban, illetve a 2:52. § (1) bekezdésében szabályozott egyetlen szankciója sem alkalmazható, így sem az objektív jogkövetkezményeknek, sem az alperes sérelemdíjban marasztalásának nincs helye. Ezért az elsőfokú ítélet megváltoztatásának és a kereset teljesítésének már önmagában ez okból nincs helye.

[27] Ugyanakkor alappal következtetett az elsőfokú bíróság ítéletében arra is, hogy a felperes nem bizonyította, az állított hátrányok az alperesi kijelentések következtében érték. A tanúvallomások alapján ugyanis csak az állapítható meg, hogy a felperes tényelőadása szerinti kijelentésekről a felperes és név számolt be más személyeknek, míg arra nincs semmilyen bizonyíték, hogy a negatív pletykákat az alperes terjesztette volna el. Ebből pedig helyesen következtetett az elsőfokú bíróság arra, hogy még amennyiben az alperes személyiségi jogot

sértő magatartását a felperes bizonyította volna, az állított hátrány akkor sem azzal okozati összefüggésben érte a felperest.

[28] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[29] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, azonban az ítéltábla a felperest a Pp. 82. § (3) bekezdése értelmében nem kötelezte az alperes másodfokú perköltségének megfizetésére, mivel annak megtérítését az alperes a Pp. 81. § (1) és (2) bekezdése szerint nem kérte. A le nem rótt 48.000 forint fellebbezési illetéket a felperes köteles az államnak megfizetni a Pp. 102. § (1) bekezdése és 83. § (1) bekezdésére tekintettel.

[30] Tájékoztatja az ítéltábla a felperest, hogy a fellebbezési illeték az Itv. 78. § (4) bekezdése szerint a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé. Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát [30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés e) pont].

Budapest, 2023. február 7.

dr. Hóbl Katalin s. k.
a tanács elnöke

dr. Szentpáli Judit s. k.
k.
előadó bíró

dr. Szabó Csilla s.
bíró